

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/218/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0019204823
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Feťková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:0019204823.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Feťkovej a členiek senátu Mgr. Zuzany Čisovskej a Mgr. Angeliky Sopoligovej v spore žalobcu: Poľnohospodárske družstvo Poruba pod Vihorlatom, so sídlom v Porube pod Vihorlatom, IČO: 36 169 773, zastúpeného: JUDr. Emília Haberová, advokátka, so sídlom v Michalovciach, Fialková 3593/5 proti žalovanému: Urbárska spoločnosť obce Poruba pod Vihorlatom, pozemkové spoločenstvo, so sídlom v Porube pod Vihorlatom, IČO: 31 300 359, zastúpenému: JUDr. Ján Farkaš, advokát, so sídlom v Michalovciach, Nám. Slobody 7, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Michalovce č.k. 11C/52/2019-30 zo dňa 24.7.2019, takto

rozhodol:

- I. P o t v r d z u j e uznesenie.
- II. P r i z n á v a žalobcovi proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Michalovce (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) uznesením označeným v záhlaví rozhodol v tomto znení:

I. N a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie:

Žalovaný je povinný zdržať sa neoprávnených zásahov do užívacích práv žalobcu k pozemku parcela registra „. Č.. XXX/X - O. O. L. C. P. XXXXXX T. evidovanú na katastrálnej mape katastrálnym odborom Okresného úradu Michalovce, obec Poruba pod Vihorlatom, katastrálne územie Poruba pod Vihorlatom.

II. Poučuje žalovaného Urbárska spoločnosť Obce Poruba pod Vihorlatom, pozemkové spoločenstvo, 072 32 Poruba pod Vihorlatom, IČO: 31 300 359 o tom, že môže podať ako žalobca voči Poľnohospodárskemu družstvu Poruba pod Vihorlatom so sídlom 072 32 Poruba pod Vihorlatom, IČO: 36 169 773 ako žalovanému žalobu vo veci samej o určenie, že je oprávneným užívateľom predmetnej nehnuteľnosti označenej vo výroku I. tohto uznesenia, prípadne o jej vydanie a vypratanie, aj nárokov na navrátenie do pôvodného stavu alebo nárokov na náhradu škody alebo inej ujmy spôsobenej výkonom neodkladného opatrenia s tým, že následkom úspešnej žaloby je potom zrušenie neodkladného opatrenia podľa § 337 ods. 3 CSP.

III. Priznáva úspešnému žalobcovi náhradu trov konania voči neúspešnému žalovanému v pomere 100%.

2. Rozhodol tak o návrhu žalobcu zo dňa 10.7.2019, ktorý sa domáhal voči žalovanému nariadenia neodkladného opatrenia vo vyššie citovanom znení, pričom návrh odôvodnil tým, že na základe nájmovej zmluvy zo dňa 27.3.2015 uzavretej so Slovenským pozemkovým fondom ako prenajímateľom sa stal nájomcom (okrem iných) aj pozemku L..G..“. Č..XXX/X O. O. L., W. Ú.Z. L. L. P., C. P. XXXXXX T.. Nájom bol dohodnutý na dobu do 31.10.2029. Žalobca doposiaľ predmet nájmu nerušene užíval a udržiaval na pastvu hovädzieho dobytku a riadne hradil nájomné. Ako oprávnený nájomca si uplatňoval aj nárok na výplatu dotácií, vrátane výmery parcely č. XXX/X. Pri uplatnení nároku na dotáciu za prenajaté pozemky

na rok 2018 žalobca zistil, že v posledný stanovený deň na uplatnenie tohto nároku si uplatnil nárok na dotáciu tejto spornej parcely aj žalovaný. Preto žalobca doručil dňa 24.5.2018 na Platobnú agentúru Michalovce žiadosť o zmenu a doplnenie žiadosti na dotáciu bez výmery spornej parcely. Konaním žalovaného tak bol žalobca ukrátený o dotáciu na poľnohospodársky pozemok, na ktorý mal a má právny nárok. Žalovaný od r. 2018 okupuje sporný pozemok bez akéhokoľvek právneho vzťahu k nemu, čím žalobcovi vznikla a naďalej vzniká jednak škoda zodpovedajúca nákladom žalobcu na náhradnú pastvu a prikrmovanie hovädzieho dobytku, na úbytku kravského mlieka, finančných nákladov na platbe nájomného pre SFP, na miestnu daň z nehnuteľnosti a škoda v podobe ušlého zisku na dotáciách. Žalovaný napriek výzve žalobcu nepredložil žiadny právny titul, na základe ktorého pozemok užíva, ani od jeho neoprávneného užívania neupustil. Akákoľvek snaha žalobcu o mimosúdnu dohodu so žalovaným je zo strany žalovaného ignorovaná. Komisionálne rokovanie vo veci doriešenia rozporov spojených s právom užívania sporného pozemku zvolané na deň 7.12.2018, bolo zo strany žalovaného zmarené. V zmysle čl. VI. bod 1. nájomnej zmluvy je žalobca ako nájomca povinný prenajaté pozemky užívať riadnym spôsobom na poľnohospodárske účely pri prevádzkovaní podniku so starostlivosťou riadneho hospodára, a to primerane druhu pozemku a v súlade s osobitnými predpismi..., zachovať ich úrodnosť a udržiavať ich v dobrom poľnohospodárskom environmentálnom stave. V zmysle čl. VI. bod 2. nájomnej zmluvy je žalobca ako nájomca povinný využívať všetky právne prostriedky na ochranu pozemkov a dbať, aby nedošlo k poškodeniu pozemkov, zmenšeniu alebo strate produkčnej schopnosti, alebo ich mimo produkčných funkcií z hľadiska ochrany poľnohospodárskeho pôdneho fondu. Nezákonným zásahom žalovaného do práv a povinností žalobcu, ktoré pre neho vyplývajú z predmetnej nájomnej zmluvy, je ohrozené právo a povinnosť žalobcu na riadne plnenie všetkých práv a povinností, ktoré pre neho ako nájomcu vyplývajú z nájomnej zmluvy. Žalobca sa preto návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáha, aby bola žalovanému uložená povinnosť zdržať sa neoprávnených zásahov do užívacích práv k predmetnému pozemku. Žalobca mal za to, že je potrebná dočasná úprava pomerov, pretože v opačnom prípade bude protiprávny stav naďalej pretrvávať (už v súčasnosti trvá minimálne od doručenia vyššie uvedených výziev) a nariadením neodkladného opatrenia bude naplnená požiadavka ochrany nájomného práva žalobcu na nerušený výkon jeho práv a povinností. Zároveň, nariadenie neodkladného opatrenia žiadnym spôsobom neobmedzí žalovaného, pretože žalovaný nemá žiadne právo užívať predmetný pozemok.

3. Súd prvej inštancie sa oboznámil s listinnými dôkazmi, predloženými žalobcom - s nájomnou zmluvou č. XXXXX/XXXX-L.-L.-XXXX/XX.XX Z. J.H. XX.X.XXXX, Y. Ž. G.. Č.. XXX XX XXX XX na rok 2018 o uplatnenie dotácie za prenajaté pozemky na rok 2018, žiadosťou o zmenu a doplnenie k žiadosti reg. č. XXX XX XXX XX zo dňa 16.5.2018, listom právneho zástupcu žalobcu zo dňa 24.10.2018, adresovaným žalovanému a výpisom z katastra nehnuteľností k predmetnej parcele zo dňa 8.7.2019.

4. Súd prvej inštancie z nájomnej zmluvy a jej prílohy zistil, že bola uzavretá dňa 27.3.2015 medzi Slovenským pozemkovým fondom ako prenajímateľom a žalobcom ako nájomcom, pričom predmetom nájmu je okrem iného aj nehnuteľnosť, špecifikovaná v petite návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, s tým, že podľa čl. IV. bod 1. zmluvy bol nájom dohodnutý na dobu určitú, do 31.10.2029. Z výpisu z katastra nehnuteľností na spornú parcelu zistil, že ide o parcelu reg.“C“ evidovanú na katastrálnej mape, o výmere XXXXXX T., trvalý trávny porast, s tým, že list vlastníctva k danej nehnuteľnosti nie je založený.

5. Po právnej stránke súd prvej inštancie vec posúdil podľa ust. § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 325 ods. 2 písm. d), § 326 ods. 1, 2, § 329 ods. 1, § 330 ods. 2, § 336 ods. 1, § 337 ods. 1 a 2 CSP, § 126 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, § 12 ods. 5 zák. č. 504/2003 Z.z., § 14 ods. 8 zák. č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách. Konštatoval, že žalobca sa neodkladným opatrením domáha ochrany užívacieho práva k označenému pozemku, ktorého bol podľa jeho názoru nezákonne zbavený neoprávneným zásahom žalovaného. Vychádzajúc z predložených listinných dôkazov dospel k záveru, že sú splnené všetky zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, pretože žalobca jednak osvedčil pravdepodobnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a osvedčil potrebu nevyhnutnej úpravy pomerov sporových strán. Mal za to, že žalobcovi svedčí právo na užívanie predmetného pozemku a že žalovaný bráni žalobcovi vo výkone jeho užívacieho práva. Dospel k záveru, že navrhovaná dočasná úprava pomerov je naliehavá, odôvodnená a potrebná za účelom zabezpečenia nerušeného využitia poľnohospodárskej pôdy žalobcom a v záujme zamedzenia vzniku škody alebo inej ujmy, ktorá z dôvodu nemožnosti užívania pozemku a jeho využitia na poľnohospodárske účely

žalobcovi vzniká v podobe ušlého zisku, straty úžitkov z pozemku, ziskov z poľnohospodárskej činnosti, prípadných príspevkov z verejných zdrojov, návratnosti vynaložených investícií do pôdy a pod. Žalobca osvedčil bezprostredne hroziacu ujmu, pretože zatiaľ svedčí právo užívania predmetnej nehnuteľnosti žalobcovi a ak žalovaný má úmysel vstupovať na predmetné pozemky, užívať ich a vykonávať na nich poľnohospodárske práce (činnosť), tak je potrebné, aby boli pomery medzi stranami upravené súdom.

6. Súd prvej inštancie zároveň konštatoval, že nariadeným neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami sporu. Poukázal na novú procesnú právnu úpravu, ktorá upúšťa od doterajšej koncepcie predbežnosti poskytovanej ochrany, pretože po nariadení navrhovaných opatrení nemusí nevyhnutne nasledovať konanie vo veci samej. Podľa § 336 ods. 1 CSP môže súd pri nariadení neodkladného opatrenia pred začatím konania vo výroku uznesenia uložiť žalobcovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami, súd túto povinnosť neuloží. Súd preto v danom prípade neuložil žalobcovi povinnosť podať žalobu vo veci samej (§ 336 ods. 1 CSP), avšak poučil žalovaného, že môže podať žalobu vo veci samej a o právnych následkoch s tým spojených (§ 337 ods. 1, 2 CSP). Súd zároveň poukázal na ustanovenie § 340 ods. 1 CSP, v ktorom je zakotvený princíp zodpovednosti za škodu a inú ujmu spôsobenú nariadeným neodkladným opatrením a zdôraznil, že ak žalovaný vie preukázať, že on je oprávneným užívateľom predmetnej nehnuteľnosti, tak v zmysle poučenia súdu sa môže žalobou na súde tohto určenia domáhať a súd bude v spore vo veci samej riešiť otázku, ktorá zo strán je oprávneným užívateľom predmetnej nehnuteľnosti. Na ozrejmienie tejto otázky je totiž nevyhnutné vykonať dokazovanie a celý spor skutkovo i právne vyhodnotiť.

7. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 a 2 CSP a vzhľadom k tomu, že žalobca bol vo veci plne úspešný, súd mu priznal proti neúspešnému žalovaným nárok na náhradu trov konania, s tým, že o samotnej výške trov bude rozhodnuté osobitným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

8. Proti uzneseniu (výrokom pod č. I. a III.) podal odvolanie žalovaný, s poukazom na odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d), f), g) a h) CSP, t.j. že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ďalej, že zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo útoku, ktoré neboli uplatnené, ako aj, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalovaný namietal, že nárok žalobcu nie je hmotnoprávne daný. S poukazom na grafickú identifikáciu C-KN s mapou pôvodného katastra E-KN tvrdil, že sporná parcela je vytvorená z pozemnoknižných parciel registra Q.-W. Č..XXX/X H. L..Č..XXX/X (O. O. L.), W. U. Z. B. I. Č..XXX W.. Ú. L. L. P., pričom známi spoluvlastníci sú totožní s členmi spoločenstva žalovaného. Žalovaný teda tvrdil, že sporná parcela od založenia žalovaného (1997) tvorí jeho majetkovú podstatu, pričom za predmetné parcely hradí svojim členom dividendy. Žalovaný predovšetkým tvrdil, že sporná nehnuteľnosť tvorí spoločnú nehnuteľnosť podľa ust. § 8 ods. 1 zákona č.97/2013 Z.z. o pozemkových spoločenstvách. Postavenie Slovenského pozemkového fondu je vymedzené v ust. § 10 a nasl. citovaného zákona a tento pochybil, keď predmetnú parcelu prenajal žalobcovi. Žalovaný nájomnú zmluvu, uzavretú medzi žalobcom a Slovenským pozemkovým fondom pokladal za absolútne neplatnú. Na základe uvedeného žalovaný navrhol, aby odvolací súd uznesenie zrušil, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a žalovanému priznal náhradu trov konania proti žalobcovi.

9. Žalovaný k odvolaniu pripojil výpis z I. Č..XXX katastrálne územie Poruba pod Vihorlatom, grafickú identifikáciu C-KN s mapou pôvodného katastra E-KN, zoznam podielnikov žalovaného, prehľad obhospodarovaneho majetku žalovaného so zoznamom listov vlastníctva a výpis pozemkových spoločenstiev okresu Michalovce.

10. K odvolaniu sa vyjadril žalobca, ktorý sa stotožnil s tvrdením žalovaného, že sporná parcela Č..XXX/X, ktorú má v nájme, bola vytvorená z časti parciel resp. spoluvlastníckych podielov L..Č..XXX/X, Č..XXX/X H. Č..XXXX, avšak zdôraznil, že bola vytvorená vo vzťahu k podielom neznámych spoluvlastníkov a podielom vo vlastníctve SR, ktoré sú v správe Slovenského pozemkového fondu. V tejto súvislosti poukázal na I. Č..XXX, P. W. U. P. Č. X. (P. H. N. C. C.) L. L. Č. XXX D. U.C. L. K. X.

H. U., L. W. P. Č..X, X, X, X, X, X, XXX, XXX, XXX, XXX H. XXX Slovenský pozemkový fond vykonáva správu ku všetkým nehnuteľnostiam. Uvedená skutočnosť sa rovnako uvádza v časti C tohto listu vlastníctva (Ťarchy). Sporná parcela Č..XXX/X bola po geometrickom zameraní vytvorená zo spoluvlastníckych podielov oddelených geometrickým plánom a je v správe Slovenského pozemkového fondu. V doplnení vyjadrenia k odvolaniu ďalej žalobca poukázal na správu Okresného úradu Michalovce, katastrálneho odboru zo dňa 1.10.2019, z ktorého je zrejmé, že sporná parcela G..“ Č..XXX/X O. O. L. C. P. XXXXXX T. X. P. R. L. Č..XXXXXXXX-XX/XXX P. B. C. Ž.H. Z. L. G..“ Č..XXX/X C. P. XXXXXX T. Z výkazu výmer k uvedenému geometrickému plánu pritom vyplýva, že pôvodná parcela Č..XXX/X P. P. XXX.XXX T. X. G. B. L. Č..XXX/X C. P. XXX.XXX T., Č..XXX/XX P. P. XXXXX T., Č..XXX/XX P. P. XXXXX T. H. Č..XXX/XX P. P.T. XXXXX T. Žalobca pokladal odvolanie žalovaného za účelové a poukázal na to, že žalovaný účelovo zamlčal existenciu predmetného geometrického plánu, ktorý je prílohou rozhodnutia Obvodného pozemkového úradu Michalovce Č..XXXX/XXXXLu Z. J. XX.X.XXXX, G.-XXX/XXXX.

XX. K vyjadreniu žalobcu sa žalovaný nevyjadril.

12. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas, oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario, v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a 380 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

13. Predmetom odvolacieho prieskumu bol odvolaním napadnutý výrok pod č. I. a č. III uznesenia.

14. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na rozhodnutie o neodkladnom opatrení, na podklade vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a prejednávaniu veci aj správne právne posúdil. Nakoľko i odôvodnenie písomného vyhotovenia napadnutého rozhodnutia je v podstatných bodoch vyčerpávajúce a zodpovedá kritériám uvedeným v CSP, odvolací súd konštatuje správnosť týchto dôvodov a v podstatných bodoch na ne odkazuje. Odvolacie námietky žalovaného nepovažoval odvolací súd za dôvodné, odvolací súd nepresvedčili o svojej opodstatnenosti. Súd prvého stupňa jasným a zrozumiteľným spôsobom vyhodnotil vykonané dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie a odvolací súd sa s nimi stotožnil, keďže v nich nezistil pochybenie. Ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie vo veci.

15. Na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia odvolací súd dodáva:

16. Podľa ust. § 324 ods.1 zákona č.160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

17. Podľa ust. § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

18. Podľa ust. § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

19. Základným predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia je existencia potreby bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami alebo obavy, že vykonanie exekúcie súdneho rozhodnutia bude ohrozené, pokiaľ nemožno tento účel dosiahnuť zabezpečovacím opatrením. Pre nariadenie neodkladného opatrenia sa tak vyžaduje hodnoverné osvedčenie aspoň základných skutočností potrebných pre záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, ako i dostatočné opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nevyhnutnosť potreby neodkladnej úpravy pomerov medzi stranami alebo obavu z ohrozenia exekúcie.

20. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie meritórneho rozhodnutia, čo ale neoslabuje potrebu osvedčenia aspoň základných skutočností potrebných pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, ako aj osvedčenie potreby bezodkladnej úpravy pomerov. So zreteľom na podstatu, účel a zmysel inštitútu neodkladného opatrenia nie je pre rozhodnutie o návrhu na jeho nariadenie potrebné vykonávať dokazovanie v rozsahu dokazovania, aké sa vyžaduje v základnom konaní vo veci samej. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia posudzuje súd len podľa obsahu návrhu a k nemu pripojených listín. Vzhľadom na skutočnosť, že súd rozhoduje o návrhu v krátkej lehote a spravidla bez nariadenia pojednávania, bez výsluchu a bez vyjadrenia protistrany, z procesného hľadiska je základným determinantom obsah návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Dokazovanie v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia má teda povahu osvedčovania. To znamená, že súd prostredníctvom ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o neodkladnom opatrení, pričom postačuje, že osvedčené skutočnosti sa mu so zreteľom na všetky okolnosti javia ako nanajvyš pravdepodobné. Skutkové tvrdenia je teda nevyhnutné aspoň spoľahlivo osvedčiť a to minimálne do tej miery, že možno dôvodne nadobudnúť presvedčenie o ich pravdivosti a hodnovernosti, nakoľko pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda záujem na rýchlosti rozhodnutia nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení.

21. Navrhovateľ neodkladného opatrenia preto musí osvedčiť oprávnenosť požadovaného opatrenia z hľadiska existencie práva, na ochranu ktorého má byť nariadené a z hľadiska potrebnosti navrhovanej bezodkladnej úpravy pomerov strán.

22. Odvolací súd zdôrazňuje, že úspech strany, ktorá sa domáha nariadenia neodkladného opatrenia, vyžaduje preukázanie danosti hmotnoprávneho nároku (práva) medzi sporovými stranami, ohľadne ktorého majú byť upravené ich pomery (tzv. osvedčenie nároku) a súčasne vyžaduje, aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej dočasnej úpravy. Neodkladné opatrenie neprejudikuje a ani nemôže prejudikovať nárok, ktorý je ohrozený, pretože ide o procesné rozhodnutie, ktorým sa žiaden nárok nepriznáva, ani nedeclaruje, či tu právo je alebo nie je.

23. V predmetnej veci, po vyhodnotení argumentácie, obsiahnutej v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, v spojení s predloženými listinnými dôkazmi aj odvolací súd dospel k záveru, že žalobca osvedčil relevantné skutočnosti, umožňujúce záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako aj naliehavosť situácie, ktorá vyžaduje neodkladnú úpravu pomerov.

24. Nárok žalobcu, ohľadom ktorého žiada neodkladným opatrením upraviť vzájomné pomery strán, po hmotnoprávnej stránke vychádza z práva nájmu nehnuteľnosti (pozemku).

25. Existujúce právo nájmu k spornej parcele žalobca osvedčil právnym titulom - písomnou nájmovou zmluvou č. XXXXX/XXXX-L.-L..XX, ktorú ako nájomca uzavrel dňa 27.3.2015 so Slovenským pozemkovým fondom, so sídlom v Bratislave ako prenajímateľom. Predmet nájmu je riadne identifikovaný v článku II. zmluvy v spojení s prílohou č.1 zmluvy, tvoriacou jej neoddeliteľnú súčasť. Účelom nájmu v zmysle článku III. zmluvy je poľnohospodárske využitie pozemkov pri prevádzkovaní podniku na vykonávanie poľnohospodárskej činnosti - na pestovanie poľnohospodárskych plodín, rastlín a živočíšnu výrobu. Nájom bol dojednaný na dobu určitú, do 31.10.2029.

26. Podstata obrany žalovaného, vyjadrená v odvolaní, spočíva v tvrdení, že sporná nehnuteľnosť má charakter spoločnej nehnuteľnosti podľa ust. § 8 ods. 1 zákona č.97/2013 Z.z. o pozemkových spoločnostiach, tvorí majetkovú podstatu žalovaného ako pozemkového spoločenstva, pričom Slovenský pozemkový fond nebol legitimovaný na prenajatie predmetnej parcely žalobcovi. Z tohto dôvodu žalovaný nájmovú zmluvu uzavretú medzi žalobcom a Slovenským pozemkovým fondom, pokladal za absolútne neplatnú.

27. Odvolací súd k argumentácii žalovaného uvádza, že zákon č. 97/2013 Z.z. o pozemkových spoločnostiach okrem iného upravuje aj vznik, právne postavenie, hospodárenie a zánik pozemkových spoločností, práva, povinnosti a vzájomné vzťahy členov spoločenstva a Slovenského pozemkového fondu, ako aj podmienky nakladania so spoločnou nehnuteľnosťou a s jej podielmi (§ 1). Spoločnou nehnuteľnosťou sa pritom na účely tohto zákona rozumie jedna nehnuteľná vec, ktorá však môže

pozostávať z viacerých pozemkov a zároveň musí byť splnená podmienka, že na túto nehnuteľnosť sa vzťahovali osobitné, zákonom špecifikované predpisy, vychádzajúce z historického princípu (§ 8).

28. Spoločná nehnuteľnosť je teda špecifickým druhom nehnuteľnosti a na rozdiel od „klasickej“ nehnuteľnosti v podielovom spoluvlastníctve sa na ňu vzťahuje aj špecifický právny režim. Jej pojmovým znakom je napríklad nezrušiteľnosť podielového spoluvlastníctva (s výnimkou prípadu pozemkových úprav podľa osobitného predpisu). Zároveň, pri nakladaní s podielmi na spoločnej nehnuteľnosti platia určité obmedzenia.

29. Vlastníci spoločnej nehnuteľnosti však na účely riadneho obhospodarovania môžu spoločnú nehnuteľnosť alebo jej časť prenajať (§ 9). Čo sa týka právneho postavenia Slovenského pozemkového fondu pre účely tohto zákona, fond jednak spravuje tie podiely spoločnej nehnuteľnosti, ktoré sú vo vlastníctve štátu a jednak nakladá s tými podielmi spoločnej nehnuteľnosti, u ktorých sú nezistení vlastníci alebo ktorých vlastnícke právo nie je evidované v katastri nehnuteľností alebo ku ktorým nebolo vlastnícke právo preukázané (§ 10 ods. 1 a 2). Zákonodarca ustanovil niekoľko obmedzení oprávnenia fondu vyplývajúcich z jeho práva spravovať resp. nakladať s podielmi na nehnuteľnosti. Ako to vyplýva z ust. § 10 ods. 3 cit. zákona, fond nemôže užívať pozemky, ktoré zodpovedajú podielom, ktoré spravuje alebo s ktorými nakladá, ale tieto zo zákona užíva pozemkové spoločenstvo. Tejto koncepcii potom zodpovedá obmedzenie hlasovacieho práva fondu na zasadnutí zhromaždenia pozemkového spoločenstva; pozemkové spoločenstvo na svojom zhromaždení rozhoduje o hospodárení so spoločnou nehnuteľnosťou, teda aj o uzatvorení nájomnej zmluvy, pričom zákon vylučuje, aby fond vykonával práva člena spoločenstva pri hlasovaní o tejto otázke (§ 10 ods. 4 v spojení s ust. § 14 ods. 7 písm. f/ cit. zákona).

30. Z vyššie citovanej právnej úpravy je zrejmé, že obrana žalovaného by bola relevantná len za predpokladu, že sporná parcela by tvorila súčasť spoločnej nehnuteľnosti, resp. by mala charakter spoločnej nehnuteľnosti.

31. Informácia o tom, že určitý pozemok je súčasťou spoločnej nehnuteľnosti, sa uvádza na liste vlastníctva. Príslušnosť určitého pozemku k spoločnej nehnuteľnosti sa vyznačuje na liste vlastníctva kódom a to podľa prílohy č. 6 vyhlášky Úradu geodézie, kartografie a katastra č. 461/2009 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov. Kód 1 znamená, že pozemok nie je spoločnou nehnuteľnosťou a kód 2 znamená, že pozemok je spoločnou nehnuteľnosťou.

32. Odvolací súd konštatuje, že žalovaný svoje tvrdenie, že ide o spoločnú nehnuteľnosť, nepreukázal resp. neosvedčil. Údaj o tom, že ide o spoločnú nehnuteľnosť, absentuje nielen vo výpise z katastra nehnuteľností vo vzťahu k spornej parcele G.. „. Č..XXX/X, H. H. B. I. Č..XXX, B. W. U. Z. L. G..Q. Č..XXX/X H. Č..XXX/X, C. W. Ž. O., Ž. Z. B. X. P. U. L. G..“. Č..XXX/X. Naopak, verejne prístupné informácie katastrálneho portálu na liste vlastníctva výslovne uvádzajú, že „ pozemok nie je spoločnou nehnuteľnosťou“.

33. Zhrnúc vyššie uvedené odvolací súd uzatvára, že na spornú parcelu sa nevzťahuje právny režim podľa zákona č.97/2013 Z.z. o pozemkových spoločenstvách a teda, bez ďalšieho nemôže obstať argumentácia žalovaného, že Slovenský pozemkový fond nebol legitimovaný na uzatvorenie nájomnej zmluvy so žalobcom a teda, že z tohto dôvodu je nájomná zmluva absolútne neplatná.

34. Právny režim posudzovanej nájomnej zmluvy č.XXXXX/XXXX-L.-L..XX sa spravuje zákonom č.504/2003 Z.z. o nájme poľnohospodárskych pozemkov, na ktorý odkazuje aj samotná zmluva. Nájomná zmluva o nájme pozemku na poľnohospodárske účely je zmluva, ktorou prenajímateľ (vlastník, resp. správca) prenecháva nájomcovi pozemok, resp. pozemky na poľnohospodárske účely, aby ho/ich dočasne užíval alebo bral z neho/nich úžitky a plody, a to za odplatu, t.j. nájomné. Na vznik platnej nájomnej zmluvy sa vyžaduje dosiahnutie dohody o predmete nájmu (individuálne určenie pozemku), o odplate za užívanie a o dobe nájmu. Odvolací súd konštatuje, že zmluva obsahuje zákonom predpísané podstatné náležitosti ako základný predpoklad jej platnosti. Zmluva bola uzavretá v zákonom predpísanej forme, tak ako to vyžaduje ust. § 14 ods. 1, podľa ktorého zmluva o nájme pozemku na poľnohospodárske účely pri prevádzkovaní podniku sa uzatvára písomnou formou. Predmet nájmu je riadne identifikovaný v článku II zmluvy v spojení s prílohou č.1 zmluvy, tvoriacou

jej neoddeliteľnú súčasť. Nájomné resp. spôsob jeho určenia je presne špecifikovaný v článku V zmluvy. Nájom bol dojednaný na dobu určitú, do 31.10.2029. Účel nájmu je vyjadrený v článku III. zmluvy; je ním poľnohospodárske využitie pozemkov pri prevádzkovaní podniku žalobcu na vykonávanie poľnohospodárskej činnosti - na pestovanie poľnohospodárskych plodín, rastlín a živočíšnu výrobu.

35. Čo sa týka legitímácie Slovenského pozemkového fondu na uzavretie takejto nájomnej zmluvy so žalobcom, odvolací súd poukazuje na ust. § 34 ods. 3 zákona č.330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách, podľa ktorého pozemkový fond spravuje poľnohospodárske nehnuteľnosti vo vlastníctve štátu ustanovené osobitným predpisom a podiely spoločnej nehnuteľnosti vo vlastníctve štátu ustanovené osobitným predpisom a nakladá s pozemkami, ktorých vlastník nie je známy okrem pozemkov, ktoré sú lesnými pozemkami, ako aj s podielmi spoločnej nehnuteľnosti, ktorých vlastník nie je známy.

36. Citovaný zákon výslovne umožňuje, aby Slovenský pozemkový fond v rozsahu svojich oprávnení pozemky prenajímal, pričom v podrobnostiach o podmienkach prenajímania nehnuteľností v ust. § 34 ods. 3 odkazuje na nariadenie vlády Slovenskej republiky. Podľa ust. § 1 ods. 1 Nariadenia vlády SR č.238/2010 Z.z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o podmienkach prenajímania, predaja, zámeny a nadobúdania nehnuteľností Slovenským pozemkovým fondom, pozemok na poľnohospodárske účely (ďalej len "pozemok") prenajíma fond osobám, ktorých predmetom činnosti je poľnohospodárska výroba alebo ktorých činnosť súvisí s poľnohospodárskou činnosťou. Je nepochybné, že v predmete činnosti žalobcu (poľnohospodárske družstvo) je poľnohospodárska činnosť.

37. Obdobne je postavenie Slovenského pozemkového fondu upravené v ust. § 16 ods. 1 zákona č.180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom, na ktorý zákon pri vymedzení predmetu nájmu (pozemky vo vlastníctve neznámych vlastníkov) odkazuje aj samotná nájomná zmluva. Podľa ust. § 16 ods. 3 cit. zákona fond nakladá s pozemkami na základe údajov katastra nehnuteľností, pričom pri nakladaní vystupuje vo vlastnom mene (§ 17 ods. 1). Podľa ust. § 18 ods. 1 zákona č.180/1995 Z.z. fond nemôže pozemky sám užívať, ale ich prenajíma na účely poľnohospodárstva alebo lesného hospodárstva, prípadne v súlade s rozhodnutím príslušného orgánu štátnej správy vydaného podľa osobitných predpisov dočasne aj na iný účel.

38. Už len na záver odvolací súd vo vzťahu k tvrdeniu žalovaného o neplatnosti nájomnej zmluvy dodáva, že Ústavný súd SR už v náleze sp. zn. I. ÚS 242/207 uviedol, že základným princípom výkladu zmlúv je priorita výkladu, ktorý nezakladá neplatnosť zmluvy, pred takým výkladom, ktorý neplatnosť zmluvy zakladá, ak sú možné obidva výklady. Je tak vyjadrený a podporovaný princíp autonómie zmluvných strán, povaha súkromného práva a s ním spojená spoločenská a hospodárska funkcia zmluvy. Neplatnosť zmluvy má byť teda výnimkou, a nie zásadou.

39. Skutočnosť, že žalovaný neuznáva právo nájmu žalobcu k predmetnému pozemku, resp. že do jeho práv, spojených s nájmom zasahuje, sporné nebolo; potvrdzuje to napokon vyjadrenie žalovaného obsiahnuté v jeho odvolaní proti uzneseniu, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie.

40. Súd sa stotožňuje aj so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca preukázal aj ďalšiu podmienku - naliehavosť a potrebu bezodkladnej úpravy pomerov strán. Pokiaľ žalovaný zasahuje do základného oprávnenia žalobcu ako nájomcu, najmä do jeho užívacích práv, potom žalobca nemôže riadne realizovať svoje práva a povinnosti, plynúce z nájomného pomeru, ktoré mu ukladá nielen zmluva, ale aj zákon. Ako to vyplýva zo zákona č.504/2003 Z.z. o nájme poľnohospodárskych pozemkov, žalobca ako nájomca je oprávnený a povinný vykonávať na prenajatom pozemku poľnohospodársku činnosť - napr. obrábať pôdu, pestovať kultúrne plodiny alebo chovať hospodárske zvieratá. Cit. zákon v ust. § 9 upravuje podmienky, za akých je nájomca poľnohospodárskeho pozemku oprávnený užívať predmetný pozemok na poľnohospodárske účely pri prevádzkovaní podniku. Nájomca je oprávnený i povinný využívať prenajatý pozemok riadnym spôsobom na poľnohospodárske účely pri prevádzkovaní podniku, primerane druhu pozemku a v súlade s osobitnými predpismi, zachovať jeho úrodnosť a udržiavať ho v dobrom poľnohospodárskom environmentálnom stave, dbať, aby nedošlo k poškodeniu pozemkov, zmenšeniu alebo strate produkčnej schopnosti, alebo jeho mimo produkčných funkcií z hľadiska ochrany poľnohospodárskeho pôdneho fondu. Neoprávnený zásah do práva nájomcu prirodzene bráni žalobcovi

aj v riadnej realizácii oprávnenia brať z pozemku prenechaného mu poľnohospodárske účely úžitky a výnosy.

41. Zhrnúc vyššie uvedené odvolací súd uzatvára, že uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel a uložil žalovanému povinnosť zdržať sa neoprávnených zásahov do užívacieho práva žalobcu k spornému pozemku, je vecne správne. Odvolací súd preskúmal aj odvolaním napadnutý výrok o náhrade trov konania a konštatuje, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je správne. V spore mal plný úspech žalobca, preto mu podľa ust. § 255 ods. 1 CSP patrí v plnom rozsahu nárok na náhradu trov konania proti žalovanému, ktorý v spore úspech nemal.

42. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že za správny pokladá aj postup súdu prvej inštancie, keď poučil žalovaného o jeho práve podať proti žalobcovi žalobu vo veci samej.

43. Podľa ust. § 330 ods. 2 CSP, ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

44. Podľa ust. § 336 ods. 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

45. Podľa ust. § 337 ods. 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania a ak navrhovateľovi povinnosť podľa § 336 ods. 1 neuloží, poučí strany, ktorým sa neodkladným opatrením ukladá určitá povinnosť, že môžu podať žalobu vo veci samej a o právnych následkoch s tým spojených. Lehotu na podanie žaloby súd neurčuje.

46. Podľa ust. § 337 ods. 2 CSP, súd vo výroku uznesenia podľa odseku 1 uvedie strany a predmet konania vo veci samej. Konanie vo veci samej sa môže týkať aj nárokov na navrátenie do pôvodného stavu alebo nárokov na náhradu škody alebo inej ujmy spôsobenej výkonom neodkladného opatrenia.

47. Aj odvolací súd je toho názoru, že v predmetnej veci ide práve o taký prípad, kedy neodkladným opatrením uložená povinnosť korešponduje s výrokom rozhodnutia, ktorého by sa inak žalobca domáhal vo veci samej - ochrana pred neoprávneným zásahom do práva nájmu (zdržanie sa neoprávnených zásahov do práva nájmu) a teda, je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov. Z ust. § 330 ods. 2 CSP vyplýva, že ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť aj neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej. Kritériom pre akceptovateľnosť takéhoto rozhodnutia je to, že totožnosť výrokov pripúšťa povaha veci. Súd teda vždy individuálne vyhodnotí, či povaha prejednávanej veci pripúšťa nariadenie požadovaného neodkladného opatrenia z hľadiska totožnosti výrokov. S prihliadnutím na citované ustanovenie nemožno abstraktne vymedziť, ktoré subjektívne nároky svojou povahou pripúšťajú nariadenie neodkladného opatrenia s výrokom totožným vo veci samej, no ako to vyplýva z výkladu citovanej právnej normy, spravidla pôjde o špecifické zdržovacie nároky, tak ako je to aj v posudzovanom prípade.

48. Ako správne uviedol súd prvej inštancie, v novej právnej úprave neodkladných opatrení sa odzrkadľuje koncepčná zmena, podľa ktorej sa neodkladné opatrenie nemusí nevyhnutne spájať s konaním vo veci samej a v ktorej sa upustilo od dočasnosti predbežných opatrení, zakotvenej v predchádzajúcej právnej úprave podľa Občianskeho súdneho poriadku. Ak teda súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, súd nemusí uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej a to najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami. Pokiaľ súd pred začatím konania nariadi neodkladné opatrenie a neuloží povinnosť navrhovateľovi podať v určitej dobe žalobu, potom strana, ktorá nie je spokojná s úpravou pomerov medzi stranami, ktorá vznikla neodkladným opatrením a ktorá by sa inak považovala za trvalú, môže podať žalobu vo veci samej.

49. Súd prvej inštancie preto správne poučil žalovaného o jeho práve podať proti žalobcovi žalobu o určenie, že je oprávneným užívateľom sporného pozemku alebo o jej vydanie či vypratanie (v konaní o takejto žalobe sa súd bude ako s predbežnou otázkou zaoberať argumentáciou žalovaného vo vzťahu k jeho tvrdeniu o neplatnosti nájmovej zmluvy, ako aj platnosti právneho titulu, z ktorého odvodzuje

svoje právo žalovaný, vrátane okolností a procesu vzniku resp. vytvorenia spornej parcely), prípadne žalobu o navrátenie do pôvodného stavu alebo o náhradu škody alebo inej ujmy spôsobenej výkonom neodkladného opatrenia, s tým že následkom úspešnej žaloby je potom zrušenie neodkladného opatrenia (§ 337 ods. 3 CSP). V tomto smere, vzhľadom na dobu trvania nájmu, dojednanú v nájmovej zmluve do 31.10.2029, odvolací súd pokladá za potrebné dodať už len to, že podľa ust. § 334 CSP súd zruší neodkladné opatrenie na návrh aj v tom prípade, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené. Táto úprava zahŕňa predovšetkým tie prípady, keď došlo k zmene pomerov, čo má za následok, že neodkladné opatrenie už nie je nutné ani účelné. Účelom zrušenia neodkladného opatrenia je predovšetkým právna istota dotknutých subjektov v tom zmysle, že bude jednoznačne rozhodnutím súdu konštatované, že účinky neodkladného opatrenia pominuli.

50. Na základe vyššie uvedeného preto odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil postupom podľa ust. § 387 ods. 1 CSP.

51. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 2 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP. V prejednávanom spore v odvolacom konaní bol žalobca úspešný v plnom rozsahu, preto mu odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému v rozsahu 100 %.

52. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

V Košiciach, dňa 13.11.2019